

**«Балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын нығайту» пәнінің жұмыс оқу
бағдарламасы**

6B10111 «Қоғамдық денсаулық» Білім беру бағдарламасы

1.	Пән туралы жалпы мағлұмат		
1.1	Пән коды: BZhDN 4302	1.6	Оқу жылы: 2025-2026
1.2	Пән атауы: Балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын нығайту.	1.7	Курсы: 4
1.3	Реквизитке дейінгі: Жалпы гигиена	1.8	Семестрі: 8
1.4	Реквизиттен кейінгі: Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы	1.9	Кредит саны (ECTS): 5
1.5	Циклі: БП	1.10	Компоненті: ЖК
2.	Пәннің мазмұны (максималды 50 сөз)		
Халықтың денсаулық жағдайын, физикалық дамуын зерттеу, бағалау әдістері. Білім беру қызметінің гигиенасы, балалар мен жасөспірімдердің дене тәрбиесі, қатаю. Тамақтану гигиенасы, еңбекке тәрбиелеу, оқыту, кәсіптік білім беру. Тұрмыстық заттарға қойылатын гигиеналық талаптар. Балалар арасында коронавирустық инфекцияның алдын алуды ұйымдастыру.			
3.	Жиынтық бағалау нысаны		
3.1	Тестілеу	3.5	Курстық
3.2	Жазбаша✔	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	Тәжірибелік дағдыларды бағалау	3.8	Басқа (көрсету)
4.	Пәннің мақсаттары		
Балалар мен жасөспірімдер гигиенасын ғылым ретінде, оның іргелі негіздері мен қағидаттары, әдіснамалық тәсілдері туралы түсінік беру, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы саласындағы заңнамалық базаны, теориялық және қолданбалы аспектілерді игеру үшін қажетті білім мен іскерлікті дамыту.			
5.	Пәнді оқытудың соңғы нәтижелері		
ОН 1	Тәжірибелік қызметте балалар мен жасөспірімдер гигиенасының қолданыстағы заңнамалық, нұсқаулық және әдістемелік материалдарын пайдаланады: балалар мен жасөспірімдердің дене дамуының негізгі көрсеткіштерін анықтайды.		
ОН 2	Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайына мониторинг жүргізіп, өмір сүру ортасына талдау жасап, бағалауға қабілетті.		
ОН 3	Оқу-тәрбие ортасының және тұрмыстық заттардың балалар мен жасөспірімдер ағзасына әсерін талдайды, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын жақсарту және балалар ауруларының алдын алу жөніндегі іс-шараларды жоспарлайды.		
ОН 4	Балалар мен жасөспірімдер денсаулығының қауіп факторларын анықтауға, балалар мен олардың ата-аналарына гигиеналық тәрбие дағдыларын үйретуге қабілетті.		
5.1	Пәннің ОН	Пәннің ОН-мен байланысты ББ оқыту нәтижелері	
	ОН1	ОН5 Практикалық қызметте Денсаулық сақтау және халықтың эпидемиологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы ҚР нормативтік-құқықтық актілерін қолданады.	
	ОН2	ОН7 Қоршаған ортаның сапасы, денсаулық жағдайы, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, Денсаулық сақтау ұйымдарының қызметі және халықтың көрсетілген медициналық қызметтерге қанағаттануы туралы деректерге мониторингті, талдауды және бағалауды жүзеге асырады.	

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		2 бет 24

	ОН3	ОН8 Халықтың денсаулығын қорғау және аурулардың профилактикасы бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы және санитариялық-профилактикалық іс-шараларды әзірлеу, ұйымдастыру, жүргізу және тиімділігін бағалау дағдыларын меңгерген.				
	ОН4	ОН9 Әр түрлі қоршаған орта объектілерінің сапа көрсеткіштерін есептеу, бағалау және талдау үшін халық денсаулығының қауіп факторларын анықтайды, ұсыныстар түрінде өз тұжырымдарын қорытындылайды.				
6.	Пән туралы толық ақпарат					
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория): Әл-Фараби алаңы-3, ОҚМА № 4 оқу ғимараты, 3-4 қабат Телефоны (АТС) 40 82 26 (312). Электронды мекен-жай: gigienakafedra@mail.ru Аудиториялар №1-10.					
6.2	Сағат саны 150	Дәріс	Тәжір. сабақ	Зерт. сабақ.	ОБӨЖ	БӨЖ
		10	40	-	15	85
7.	Оқытушылар туралы мәліметтер					
№	ПОҚ-ның тегі, аты-жөні	Дәрежесі мен лауазымы		Электрондық мекен-жайы		
1.	Утепов Пархат Дусембаевич	м.ғ.к., доцент м.а., кафедра меңгерушісі		utepov.parkhat@mail.ru		
2.	Бейсембаева Заурекул Игоревна	к.м.н., и.о. доцента		igorovna.z@mail.ru		
3	Ескерова Сара Устемировна	м.ғ.к., доцент м.а		sarahesu@mail.ru		
4	Долтаева Бибігүл Зайдуллаевна	м.ғ.к., профессор м.а.		doltaeva68@mail.ru		
5	Жаксыбаева Женискуль Бегасилкызы	магистр, аға оқытушы		zzzb09@mail.ru		
8.	Тақырыптық жоспар					
Апта /күн	Тақырып атауы	Пәннің қысқаша мазмұны	Пән- нің ОН	Сағат саны	Оқытудың әдістері /техноло- гиялары	Бағалау түрлері/ әдіс- тері
1	Дәріс. Тақырыбы: Балалар мен жасөспірімдер гигиена пәні. БМЖГ-ның негізгі өзекті мәселелері.	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасының мақсаттары мен міндеттері. Зерттеу әдістері. БМЖГ-ның негізгі өзекті мәселелері.	ОН1	1	Шолу	Тақырып бойынша блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: БМЖГ бойынша маман жұмысының түрлері, ұйымдастыру және әдістері.	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы бойынша дәрігердің жұмысын ұйымдастыру негіздері. Балалар мен жасөспірімдер гигиенасының даму тарихы. Орта жағдайларын (факторларын) гигиеналық бағалау критерийлері.	ОН1	3	Жүппен жұмыс	Ауызша сұрау, тест тапсырмаларын шешу
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Қазіргі кезеңде Қазақстанда балалар мен	Қазіргі кезеңде Қазақстанда БМЖГ даму барысы. Қазақстанда БМЖГ	ОН1	1/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		3 бет 24

	жасөспірімдер гигиенасының даму барысы.	негізін қалаушылар. Ғылыми саладағы БМЖГ жетістіктері.			есептерді құрастыру	
2	Дәріс. Тақырыбы: Өсу мен дамудың негізгі заңдылықтары. Дене дамуы салауатты өмір салтының негізгі көрсеткіштерінің бірі ретінде.	Өсу және даму заңдылықтары. Балалардың өсу және даму үдерістеріне әсер ететін факторлар.	ОН1	1	Шолу	Тақырып бойынша блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Балалардың анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. Жас кезеңділігі.	Балалар ағзасының өсу және даму заңдылықтары. Жас кезеңділігі.	ОН1	3	Жүппен жұмыс	Ауызша сұрау, тест тапсырмаларын шешу
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Мектеп жасына дейінгі балалардың жасына сәйкес анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. Өзіне тән аурулар, олардың алдын алу.	Балалардың жасына сәйкес тірек-қимыл аппаратының қалыптасуы. Ас қорыту мүшелерінің морфологиялық және функционалдық жетілуі. Балалардың жүйке жүйесінің өзіне тән өзгерістері.	ОН1	1/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы
3	Дәріс. Тақырыбы: Балалар мен жасөспірімдердің дене дамуының қазіргі заманғы тенденциялары.	Қазіргі кезеңдегі балалар мен жасөспірімдердің дене дамуының ерекшеліктері: өзекті мәселелері, шешу жолдары.	ОН3	1	Мәселелік	Тақырып бойынша блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Дене дамуы, негізгі көрсеткіштері және жүргізу әдістемесі.	«Физикалық даму» ұғымының анықтамасы. Физикалық даму көрсеткіштері. Физикалық дамуға әсер ететін факторлар.	ОН1	4	Миға шабуыл, жүппен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу.
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Мектеп жасындағы балалардың анатомиялық-физиологиялық жас ерекшеліктері.	Мектеп жасындағы балалардың тірек-қимыл аппаратының қалыптасуы. Ас қорыту мүшелерінің морфологиялық және функционалдық жетілуі.	ОН1	1/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы				044-58/16
Силлабус				4 бет 24

		Мектеп жасындағы балалардың жүйке жүйесінің өзіне тән өзгерістері.				
4	Дәріс. Тақырыбы: Балалардың денсаулық топтарына бөлу критерийлері. Балалардың денсаулық жағдайын кешенді бағалау.	Денсаулық топтары. Балалардың денсаулық жағдайын кешенді бағалау.	ОНЗ	1	Мәселелік	Тақырып бойынша блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Балалардың денсаулық жағдайын бағалау әдістері.	Денсаулық, анықтамасы. Жеке және қоғамдық денсаулық. Балалардың денсаулық жағдайын бағалау үшін медициналық тексерулердің рөлі.	ОНЗ	3	Миға шабуыл, жұппен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Балалардың физикалық дамуына әлеуметтік факторлардың әсері.	Балалардың дамуындағы генетикалық және әлеуметтік факторлардың рөлі.	ОН1	2/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Ғылыми мақалалармен жұмыс.	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы
5	Дәріс. Тақырыбы: Балалардың күн тәртібінің физиологиялық-гигиеналық негіздері. Оны құрастыру ерекшеліктері.	Күн тәртібін құрастыру ерекшеліктері. Мектеп және мектепке дейінгі мекемелерде тәрбие және білім беру үдерісінің негіздері.	ОНЗ	1	Шолу	Тақырып бойынша блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Күн тәртібінің гигиеналық негіздері.	Динамикалық стереотип. Емшек жасындағы және мектеп алдындағы, мектеп жасындағы балалар мен жасөспірімдердің күн тәртібі.	ОНЗ	3	Миға шабуыл, жұппен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу.
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Шынығу, түрлері, оның физиологиялық мәні.	Балаларды жасына және денсаулық жағдайына байланысты шынықтыру.	ОН1	1/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		5 бет 24

6	Дәріс. Тақырыбы: Әр түрлі білім беру бағдарламалары бар мектептердегі оқу үдерісін гигиеналық бағалау.	Балалар мен жасөспірімдер мекемелеріндегі оқу-тәрбие үдерісін гигиеналық бағалау.	ОН3	1	Шолу	Тақырып бойынша блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Қазіргі жалпы білім беретін мектептерде оқу жүктемесін нормалау.	Сабақтардың, үзілістердің, оқу аптасының, демалыстардың ұзақтығы, күнделікті және апталық сабақтардың саны. Максималды оқу жүктемесі.	ОН3	4	Миға шабуыл, жүйпен жұмыс	Ауызша сұрау, тестік тапсырма ларды шешу.
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Шаршау үдерістерінің физиологиялық және гигиеналық мәні. Аралық бақылау-1	Күн, апта, оқу жылындағы жұмысқа қабілеттіліктің динамикасы. Жұмысқа қабілеттілікті арттыру жолдары. Білім алушылардың аралық білім деңгейін бағалау.	ОН2 ОН3 ОН1 ОН2 ОН3	1/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы Тестілеу
7	Дәріс. Тақырыбы: Балаларды тамақтандырудың гигиеналық негіздері.	Өсіп келе жатқан ағзаның зат және энергия алмасу ерекшеліктері.	ОН4	1	Мәселелік	Тақырып бойынша блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Мектепке дейінгі балалар мекемелерінде тамақтандыруды ұйымдастыру.	Мектепке дейінгі балалар мекемелерінде тамақтандыруды ұйымдастыруға қойылатын гигиеналық талаптар. Тамақтану тәртібі.	ОН4	3	Жүйпен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу.
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Тәуліктік қозғалыс белсенділігі, жасына байланысты оны нормалау. Балаларда гиподинамияның дамуы.	Жасына байланысты тәуліктік қозғалыс белсенділігін нормалау. Балалардағы гиподинамия. Гиподинамияның зардабы.	ОН1	1/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы
8	Дәріс. Тақырыбы: Балалардың тамақтануындағы ақуыздардың, майлардың, көмірсулардың, минералды	Ақуыздар. Майлар. Көмірсулар. Минералды заттар. Балалардың тамақтануындағы дәрумендер. Генетикалық түрлендірілген өнімдер.	ОН4	1	Мәселелік	Тақырып бойынша блиц-сауалнама

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы				044-58/16
Силлабус				6 бет 24

	заттардың, дәрумендердің, генетикалық түрлендірілген өнімдердің (GMP) маңызы.					
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Мектептердің ас блогын тексеру әдістемесі.	Мектеп ас блогының ғимараты мен үй-жайлары. Санитарлық-техникалық сипаттамасы. Қосалқы бөлмелер жиынтығы.	ОН1	3	Нормативті құжаттармен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу.
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Балалардағы адәруменділік, гиподәруменділік. Өсіп келе жатқан ағзаның зат және энергия алмасу ерекшеліктері.	Балалар ағзасы үшін дәрумендердің маңызы. Дәрумендердің негізгі функциялары. Дәрумендердің зат алмасу үдерісіндегі рөлі.	ОН4	2/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Ғылыми мақалаларды талдау	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы
9	Дәріс. Тақырыбы: Балалар мен жасөспірімдерді еңбек және өндірістік оқытуды ұйымдастыруды гигиеналық бағалау.	Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайына еңбектің әсері. Еңбекті жасына және денсаулық жағдайына қарай нормалау. Жарақаттанудың алдын алу.	ОН3	1	Шолу	Тақырып бойынша блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Мектеп жиһазына қойылатын заманауи талаптар.	Мектеп жиһазын белгілеу. Мектеп жиһазына қойылатын эргономикалық талаптар. Орындыққа қойылатын талаптар.	ОН3	4	Миға шабуыл, жұппен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Білім беру саласындағы ақпараттық технологиялар. Медициналық бақылау.	Бейне дисплей терминалдарының балалар мен жасөспірімдердің функционалдық және денсаулық жағдайына әсері. Информатика кабинеттеріндегі қолайсыз факторлар.	ОН2	1/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Ғылыми мақалаларды талдау.	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы
10	Дәріс. Тақырыбы: Балалар киімі мен аяқ киіміне қойылатын	Балалар киімі мен аяқ киіміне сәйкес келетін негізгі талаптар.	ОН3	1	Мәселелік	Тақырып бойынша блиц-сауалнама

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы				044-58/16
Силлабус				7 бет 24

	гигиеналық талаптар. Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Балалар киімі мен аяқ киіміне санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу.	Балалар киімі мен аяқ киіміне қойылатын гигиеналық талаптар. Балалар киімдері мен аяқ киімдерінің санитарлық-эпидемиологиялық сараптамасын рәсімдеу.	ОН1 ОН3	3	Миға шабуыл, жұппен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу.
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Ұйқының сауықтыру мәні, оның физиологиялық маңызы.	Ұйқы, оның физиологиялық маңызы. Балалардағы ұйқының тәртібі. Ұйқының сауықтыру мәні.	ОН1 ОН4	1/6	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы
11	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Балалардың кітаптарына санитарлық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу әдістемесі.	Балалар кітаптарын шығаруды санитарлық бақылау ерекшеліктері. Балалар кітаптарының зерттелетін үлгісі бойынша санитарлық-эпидемиологиялық сараптаманың хаттамасын рәсімдеу және қорытындысын жасау.	ОН1 ОН3	3	Нормативті құжаттармен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу.
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік бақылау.	Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік бақылауды жүзеге асыру кезіндегі лауазымды адамдардың құқықтары мен міндеттері.	ОН3	1/5	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы
12	Тәжірибелік сабақ Тақырыбы: Мектептегі кәсіби бағдар.	Мектептегі кәсіптік бағдарлаудың мақсаттары мен міндеттері. Мектеп оқушыларының кәсіби құзыреттілігінің негізгі компоненттері.	ОН2 ОН4	4	Жұппен жұмыс	Ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу.
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Коронавирустық инфекция кезіндегі сыныптағы сақтық шаралары. Аралық бақылау-2.	Мектептерде физикалық қашықтықты сақтау. Денсаулық және қол гигиенасы. Мектептерде бетперде кию ережелері. Білім алушылардың аралық білім деңгейін	ОН2 ОН4 ОН1 ОН2 ОН3 ОН4	2/5	Презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру парағы

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		8 бет 24

	бағалау.				Тестілеу
9.	Оқыту әдістері және бақылау түрлері				
9.1	Дәріс	шолу, мәселелік			
9.2	Тәжірибелік сабақ	ауызша сұрау, жұппен жұмыс, миға шабуыл, нормативтік құжаттармен жұмыс, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді шешу.			
9.3	ОБӨЖ/БӨЖ	презентацияны дайындау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру, ғылыми мақалалармен жұмыс.			
9.4	Аралық бақылау	тестілеу			

10. Бағалау критерийлері

10.1. Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелері	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жаксы	Өте жаксы
ОН 1	Тәжірибелік қызметте балалар мен жасөспірімдер гигиенасы бойынша қолданыстағы заңнамалық, нұсқаулық және әдістемелік материалдарын пайдаланады, балалар мен жасөспірімдердің дене дамуының негізгі көрсеткіштерін анықтайды.	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасының қолданыстағы заңнамалық, нұсқаулық және әдістемелік материалдарын білмейді, балалармен жасөспірімдердің дене дамуының негізгі көрсеткіштерін анықтай алмайды.	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасының қолданыстағы заңнамалық, нұсқаулық және әдістемелік материалдарын, сонымен бірге балалар мен жасөспірімдердің дене дамуының негізгі көрсеткіштерін біледі.	Тәжірибелік қызметте балалар мен жасөспірімдер гигиенасының қолданыстағы заңнамалық, нұсқаулық және әдістемелік материалдарын пайдаланады, балалар мен жасөспірімдердің дене дамуының негізгі көрсеткіштерін анықтайды.	Тәжірибелік қызметте балалар мен жасөспірімдер гигиенасының қолданыстағы заңнамалық, нұсқаулық және әдістемелік материалдарын пайдалана отырып, балалар мен жасөспірімдердің дене дамуының негізгі көрсеткіштеріне талдау жасайды.
ОН 2	Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайына мониторинг жүргізіп, өмір сүру ортасына талдау жасап, бағалауға қабілетті.	Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайына мониторинг жүргізуге, өмір сүру ортасына талдау жасауға, бағалауға қабілетсіз.	Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайына мониторинг жүргізудің, өмір сүру ортасына талдау жасаудың, бағалаудың әдістемесін біледі.	Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайына мониторинг жүргізіп, өмір сүру ортасына талдау жасап, бағалауға қабілетті.	Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайына мониторинг жүргізіп, өмір сүру ортасына талдау жасап, бағалауға және жақсарту шараларын ұйымдастыруға қабілетті.
ОН 3	Оқу-тәрбие ортасының және	Оқу-тәрбие ортасының	Оқу-тәрбие ортасының және	Оқу-тәрбие ортасының және	Оқу-тәрбие ортасының және

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		9 бет 24

	тұрмыстық заттардың балалар мен жасөспірімдер ағзасына әсерін талдайды, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын жақсарту және балалар ауруларының алдын алу жөніндегі іс-шараларды жоспарлайды.	және тұрмыстық заттардың балалар мен жасөспірімдер ағзасына әсерін, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын жақсарту жөніндегі іс-шараларды білмейді.	тұрмыстық заттардың балалар мен жасөспірімдер ағзасына әсерін, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын жақсарту жөніндегі іс-шараларды біледі.	тұрмыстық заттардың балалар мен жасөспірімдер ағзасына әсерін бағалайды, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын жақсарту және балалар ауруларының алдын алу жөніндегі іс-шараларды жоспарлайды.	тұрмыстық заттардың балалар мен жасөспірімдер ағзасына әсерін талдайды, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын жақсарту және балалар ауруларының алдын алу жөніндегі іс-шараларды жоспарлайды.
ОН 4	Балалар мен жасөспірімдер денсаулығының қауіп факторларын анықтауға, балалар мен олардың ата-аналарына гигиеналық тәрбие дағдыларын үйретуге қабілетті.	Балалар мен жасөспірімдер денсаулығының қауіп факторларын анықтауға, балаларға гигиеналық тәрбие дағдыларын үйретуге қабілетсіз.	Балалар мен жасөспірімдер денсаулығының қауіп факторларын анықтауды, балалар мен олардың ата-аналарына гигиеналық тәрбие дағдыларын үйретуді біледі.	Балалар мен жасөспірімдер денсаулығының қауіп факторларын анықтауға, балалар мен олардың ата-аналарына гигиеналық тәрбие дағдыларын үйретуге қабілетті.	Балалар мен жасөспірімдер денсаулығының қауіп факторларын талдап, балалар мен олардың ата-аналарына үйретілген гигиеналық тәрбие дағдыларының тиімділігін бағалауға қабілетті.

10.2 Бағалау әдістері және критерийлері

Тәжірибелік сабаққа арналған тексеру парағы

Бақылау формасы	Бағасы	Бағалау критерийлері
Ауызша сұрау	Өте жақсы: А (4,0;95-100%)	Білім алушы қателіктер немесе дәлсіздіктер жібермеген, тұжырымдамалар мен бағыттарды терең түсінеді, материалды сыни тұрғыдан бағалайды, басқа пәндерден алынған білімді біріктіреді.
	А- (3,67; 90-94%)	А деңгейіне ұқсас, бірақ сыни талдаудың тереңдігі сәл төмендеу.
	Жақсы: В+(3,33;85-89%)	Білім алушы жеңіл қателіктер немесе кемшіліктер жіберген, бірақ оларды өз бетінше түзеткен. Материалды жүйелеуде оқытушының көмегіне сәл жүгінеді.
	В(3,0;80-84%)	В+ бағасына ұқсас, бірақ материалды жүйелеу үшін оқытушының көмек көрсетуі көп қажет.
	В- (2,67; 75-79%)	Қателіктер мен қиындықтар айқын байқалады, бірақ мағынаны

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		10 бет 24

		бұзатын ірі қателіктер жоқ.
	C+(2,33; 70-74%)	Принципті қателіктер жіберілген, олар оқытушының көмегімен түзетілген. Материалды жартылай меңгерген.
	Қанағаттанарлық: C(2,0;65-69%)	Білім алушы баяндауда қиындықтарға тап болды, тек оқытушы көрсеткен оқу әдебиетімен шектелген.
	C- (1,67; 60-64%)	Көптеген қателіктері бар, материалды жүйелеу қиындықпен жүзеге асады.
	D+(1,33; 55-59%)	Жауап бөлшектенген, материалды түсіну шектеулі.
	D (1,0; 50-54%)	Қиындықтар бар, тақырыптар әлсіз меңгерілген.
	Қанағаттанарлықсыз FX(0,5;25-49)	Маңызды қателіктер жібереді, жүйелеу жоқ, негізгі материал меңгерілмеген.
	F (0; 0-24)	Жауап жоқ немесе мүлде қате, тақырыпты түсінбеген.
Бақылау формасы	Бағасы	Бағалау критерийлері
Жағдайлық есепті шешу	Өтежақсы A (95-100%)	Білім алушы есептерді шешуге белсенді қатысты, түпнұсқа және аналитикалық ойлау қабілетін көрсетті, материалды терең меңгерді, пәнаралық тәсілді және басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
	A- (90-94%)	A бағаға ұқсас, бірақ түпнұсқалық немесе пәнаралық деңгейі сәлтөмен. Жауап толық және дәлелді.
	Жақсы B+ (85-89%)	Есептерді шешуде белсенді, материалды жақсы меңгерген, аздаған дәлсіздіктер немесе қателіктер болды, оларды өздігінен түзетті.
	B (80-84%)	Материалды білуі жеткілікті, есептерді шешуде бастамашылықтанымтты, қателіктер бар, бірақ өрескел емес, оқу саналы түрде жүргізілген.
	B- (75-79%)	Логикада немесе дәлелдеуде кемшіліктер бар, белсенділігі орташа, түзетілген олқылықтар кездеседі.
	C+ (70-74%)	Материалды үстірт біледі, негізгі қателіктер жіберген, олар оқытушының түрткісімен түзетілді. Белсенділігі жартылай.
	Қанағаттанарлық C (65-69%)	Білім алушы топ ішінде көзге түсе қойған жоқ, материалды жүйелеуде қиындықтарға тап болды, тапсырманың мәнін әрдайым түсіне бермеді, тек базалық ақпаратты пайдаланды.
	C- (60-64%)	Қатысуы әлсіз, білімі үзік-үзік, маңызды логикалық қателіктер жіберген. Оқытушының тұрақты қолдауы қажет.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49%)	Есептерді шығаруға қатыспады, жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберді, ой қорытуларында логика жоқ, ғылыми терминологияны қолданбады.
	F (0-24%)	Тапсырмаға мүлде қатыспады, өрескел және жүйелі қателіктер жіберді, тапсырманың мәнін түсінбейді, білімі өте төмен.
Тест тапсырмаларын орындау білімді бағалаудың көпбалдық жүйесіне сәйкес бағаланады.		
ОБӨЖ/БӨЖ-ге арналған тексеру парағы		
Презентацияны дайындау және қорғау		

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		11 бет 24

1	Өте жақсы A (95-100%)	Презентацияны өз бетінше орындап, уақытында тапсырды. Слайдтар 20-дан кем емес. 5-тен кем емес әдеби дерек көздері пайдаланылған. Слайдтар мазмұнды, құрылымды және қысқа. Қорғау кезінде білім алушы тақырыпты терең меңгерген, материалды логикалық түрде баяндады, сұрақтарға жауап бергенде қателік жібермеді.
	A- (90-94%)	Барлық A бағалау критерийлері сақталған, бірақ білім сапасына әсер етпейтін бір ғана маңызды емес ұсақ кемшілік немесе жауап беруде шағын қателік байқалуы мүмкін.
2	Жақсы B+ (85-89%)	Презентацияны өз бетінше орындап, уақытында тапсырған, слайдтар 17-ден кем емес, 4-тен кем емес дерек көздері пайдаланылған. Материал жалпы логикалық түрде баяндалған, білім алушы жақсы білімдерін көрсетті. Аздаған қателіктер бар, оларды білім алушы өзі түзетті.
	B (80-84%)	B+ бағалау критерийіне ұқсас, бірақ баяндау деңгейі сенімді емес, талқылау кезінде оқытушының қолдауын қажет етеді.
	B- (75-79%)	Презентацияның көлемі мен құрылымы талаптарға сай, бірақ безендіру деңгейі әлсіз, қателерді білім алушы әрдайым байқамады, жауап деңгейі қанағаттанарлық.
	C+ (70-74%)	Презентация формалды түрде орындалған, слайдтардың құрылымы нашар, бірақ негізгі ақпарат қамтылған. Білім алушының жауаптары толық емес, оқытушының нақтылауын қажет етеді.
3	Қанағаттанарлық C (65-69%)	Презентация уақытында тапсырылған, Слайдтар 14-тен кем емес және 3 дереккөзі бар, слайдтар мазмұны аз. Білім алушы жауаптарында өрескел қателіктер жіберіп, баяндау кезінде қиындықтарға ұшырайды.
	C- (60-64%)	Презентация құрылымы әлсіз, тақырыпқа қатысты білімі үстірт, білім алушы талқылау кезінде шатасып, материалды базалық түсінуде қателіктер жіберді.
	D+ (55-59%)	Көлемі минималды түрде талаптарға сәйкес келеді. Слайдтар тақырыпты нашар ашады, білім алушының жауаптары бөлшектенген және көптеген қателіктерге толы.
	D (50-54%)	Формалды түрде орындалған, баяндаудың логикасы жоқ, тақырыпты нашар түсінеді, сұрақтарға жауаптары дұрыс емес немесе мүлде жоқ.
4	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49%)	Презентация уақытында тапсырылмаған, көлемі 11 слайдтан аз, дереккөздері 2-ден кем. Слайдтар мазмұнсыз, автор материалды меңгермеген және қорғау кезінде үлкен қателіктер жібереді.
	F(0-24%)	Презентация жоқ немесе барлық талаптарға сай келмей орындалған, қорғамады немесе сәтсіз қорғады, автор тақырып бойынша негізгі сұрақтарға жауап бере алмайды.
Тест сұрақтарын құрастыру		
	Өте жақсы A (95-100%)	Тест тапсырмаларында 20 сұрақ бар. Жауаптың 5 нұсқасы бар. Тест тапсырмалары лексикалық сауатты құрастырылған. Белгіленген мерзімде тапсырылды. Мәтіннің негізі мазмұнды.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы Силлабус		044-58/16 12 бет 24

	Тест тапсырмалары нақты, дұрыс тұжырымдалған. Тесттің мазмұны тек бір толық ойға ие және дұрыс жауаптар дұрыс белгіленген. Нормативтік құжаттарды, сондай-ақ осы тақырып бойынша жаңа ғылыми-статистикалық материалдарды пайдаланған.
A- (90-94%)	Тест тапсырмаларында 20 сұрақ бар. Жауаптың 5 нұсқасы бар. Тест тапсырмалары лексикалық сауатты құрастырылған. Белгіленген мерзімде тапсырылды. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, нақты тұжырымдалған. Тесттің мазмұны тек бір толық ойға ие және дұрыс жауаптар дұрыс белгіленген.
Жаксы B+ (85-89%)	Тест тапсырмаларында 20 сұрақ бар. Жауаптың 5 нұсқасы бар. Белгіленген мерзімде тапсырылды. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс тұжырымдалған. Дұрыс жауаптар белгіленген. Сұрақтарды құрастыруда "кейде", "әрқашан", "ешқашан", "жиі" сөздері қолданылады.
B (80-84%)	Тест тапсырмалары 20 сұрақтан тұрады. Жауаптың 5 нұсқасы бар. Белгіленген мерзімде тапсырылды. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс тұжырымдалған. Жауаптардың бірдей және барабар нұсқалары көрсетілген. Жауаптардың алгоритмі бар және дұрыс жауаптар белгіленген. Құрастыру кезінде орфографиялық қателіктер жіберілген.
B- (75-79%)	Тест тапсырмалары 18 сұрақтан тұрады және белгіленген мерзімде тапсырылған. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс тұжырымдалған. Құрастыру кезінде орфографиялық қателіктер жіберілді. Дұрыс жауаптар белгіленген. Тапсырмада жауаптың тек 4 нұсқасы бар.
C+ (70-74%)	Тест тапсырмалары 16 сұрақтан тұрады және белгіленген мерзімде тапсырылған. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс тұжырымдалған. Құрастыру кезінде орфографиялық қателіктер жіберілді. Дұрыс жауаптар белгіленген. Тапсырмада жауаптың тек 4 нұсқасы бар.
Қанағаттанарлық C (65-69%)	Тест тапсырмаларында 15 сұрақ. Тесттер уақтылы тапсырылмаған. Мәтіннің негізі мағынасыз. Тест тапсырмалары анық емес, дұрыс емес, нақты емес. Тапсырмада жауаптың тек 4 нұсқасы бар.
C- (60-64%)	Тест тапсырмаларында 15 сұрақ. Тесттер уақтылы тапсырылмаған. Мәтіннің негізі мағынасыз. Тест тапсырмалары бар, анық емес, дұрыс емес, нақты емес. Тапсырмада жауаптың тек 3 нұсқасы бар. Тапсырманың жауаптарында "барлық жауаптар дұрыс/барлық жауаптар дұрыс емес" және "жоғарыда айтылғандардың бәрі/төменде айтылғандардың бәрі" бар деген сөздер кездеседі.
D+ (55-59%)	Тест тапсырмаларында 12 сұрақ. Тесттер уақтылы тапсырылмаған. Мәтіннің негізі мағынасыз. Тест тапсырмалары анық емес, дұрыс емес, нақты емес. Тапсырмада жауаптың тек 3 нұсқасы бар. Тапсырма сұрақ түрінде жасалған. Кейбір

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		13 бет 24

	тапсырмалар тақырыпқа сәйкес келмейді.
D (50-54%)	Тест тапсырмаларында 12 сұрақ бар. Тесттер уақтылы тапсырылмаған. Мәтіннің негізі мағынасыз. Тест тапсырмалары бар, анық емес, нақты емес. Барлық дұрыс жауаптар дұрыс белгіленбеген.
Қанағаттанарлықсыз FX (25-49%)	Тест тапсырмаларында 10-нан кем сұрақ бар. Мәтіннің мазмұны жоқ, сұрақтың тұжырымы анық емес. Жауаптарда бір тұтастық және жауап алгоритмі жоқ. Уақтылы тапсырылмаған.
F (0-24%)	Тесттер құрастырылмаған.
Жағдайлық есепті құрастыру	
Бағасы	Бағалау критерийлері
Өте жақсы A (95-100%)	Есеп терең әзірленген, шынайы немесе шындыққа жақын жағдайды бейнелейді. Оригиналды көзқарас байқалады, түрлі пәндер бойынша білім интеграциясы жүргізілген. Есептің шарттары нақты, логикалық тұрғыда негізделген, тұжырымдары дұрыс. Талдау мен шешудің бірнеше жолдары қарастырылған.
A- (90-94%)	Есеп жақсы құрылымдалған, шынайы контексті, пәнаралық көзқарас қолданылған, бірақ тереңдігі сәл төменірек. Логика мен айқындық сақталған, бірақ оригиналдылығы біршама әлсіз.
Жақсы B+ (85-89%)	Есеп ұқыпты орындалған, контексті бар, тақырыпқа байланысты білімдер қолданылған. Шағын логикалық немесе стильдік кемшіліктер болған, бірақ оларды өз бетінше түзеткен.
B (80-84%)	Материалды жеткілікті біледі, есепті құрастыруда ынталылық танытты, болмашы қателіктер жіберді.
B- (75-79%)	Есеп логикалық тұрғыда кемшіліктермен құрылған, нақты емес. Контекст берілген, бірақ үстірт сипатталған. Білімді қолдануға тырысқан әрекеттер байқалады, бірақ терең өңделмеген. Автордың белсенділігі орташа деңгейде.
C+ (70-74%)	Есептің контексті формалды түрде сипатталған. Логикада немесе шарттарды қоюда қателер бар. Кейбір мәселелер оқытушының нұсқауымен түзетілген.
Қанағаттанарлық C (65-69%)	Есептің құрылымы әлсіз, тақырыптың мәнін ашпайды. Жалпылама тұжырымдар көп, контекст жеткілікті түрде әзірленбеген, логикалық қателер жіберілген.
C- (60-64%)	Жағдайлық есеп формалды сипатта, тақырып бойынша түсінік бөлшектенген. Қателерді түзету үшін оқытушының тұрақты көмегі қажет.
D+ (55-59%)	Есептегі мәселелер үстірт немесе дұрыс емес сипатталған. Контекст жоқ немесе тақырыппен байланыссыз. Айтарлықтай қайта өңдеуді қажет етеді.

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы Силлабус		044-58/16 14 бет 24

D (50-54%)	Есептің шарттары талап етілген тақырыпты ашпайды. Үлкен қателіктер бар, логика жоқ. Материалдыменгеруәлсіздеңгейде.
Қанағаттанарлықсыз FX (25-49%)	Есеп талаптарға сай келмейді. Тақырыппен байланыс жоқ, көптеген үлкен қателіктер бар. Логика мен құрылым бұзылған.
F (0-24%)	Есеп тапсырылмаған немесе құрылымы, логикасы және оқу тақырыбымен байланысы мүлдем жоқ. Тапсырманы толық түсінбеген.
Ғылыми мақалалармен жұмыс (RBL элементі - research-based learning)	
Бағасы	Бағалау критерийлері
Өте жақсы A (95-100%)	Ең беделді дерекқорлар қолданылған (Scopus, Web of Science, ERIC, PubMed және т.б.). Зерттеудің мақсаты мен міндеттері анық және тақырыппен логикалық байланысты. Іздеу стратегиясы (негізгі сөздер, сүзгілер және т.б.) және талдау әдістемесі (мысалы: контент-талдау, салыстырмалы талдау, жүйелеу) нақты сипатталған. 5-тен астам ғылыми мақалалар талданған, әр мақала негізгі мәселелер бойынша терен талқыланған. Соңғы 5 жылдың әдебиеттері қолданылған (кемінде 7 дереккөз). Қорытындылары бар, бірақ кейбірі міндеттерге толық сәйкес келмеуі мүмкін. Ұсыныстар берілген, бірақ барлығы негізделмеген немесе жеткілікті нақты емес.
A- (90-94%)	Жақсы, бірақ беделділігі төменірек көздер қолданылған (мысалы, Google Scholar, жариялау сапасына қатысты сүзгісіз). Мақсат пен міндеттер анықталған, бірақ аздап анық емес. Әдістеме көрсетілген, бірақ толық ашылмаған немесе үстірт сипатталған. 4 мақала талданған (5 орнына), немесе 5 мақала талданған, бірақ кейбірінің талдауы үстірт. Соңғы 5 жылдың ішінде 5–6 дереккөз қолданылған, бірақ олардың барлығы жоғары сапалы емес. Ұсыныстар берілген, бірақ барлығы негізделмеген немесе жеткілікті нақты емес. Нақты және орындалатын ұсыныстар берілген. Соңғы 10 жылдың ішінде 5 ғылыми дереккөз қолданылған.
Жақсы B+ (85-89%)	Сапалы дерекқорлар қолданылған (Google Scholar, ERIC, Scopus). Талдау тақырыбымен анық және логикалық байланысы бар мақсаттар айқындалған. Іздеу жоспары құрылып, талдау әдістемесі жазылып, жартылай жүзеге асырылған. 4 ғылыми мақала талданған, талдау құрылымды, тақырыптың негізгі мәселелерін көрсетеді. Қорытындылар қойылған міндеттерге нақты сәйкес келеді және негізделген. Қорытындылар бар, бірақ кейбірі міндеттерге толық сәйкес келмеуі мүмкін.
B (80-84%)	Таңдау толық жүйелі емес, әртүрлі көздер қолданылған, бірақ барлығы ғылыми сипатқа ие. Мақсаттар анықталған, бірақ ішінара анық емес немесе тақырыптың барлық аспектілерін қамтымайды. Іздеу қысқаша сипатталған, талдау әдістемесі

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы Силлабус		044-58/16 15 бет 24

	жеңілдетілген. 3–4 мақала талданған, 1–2 талдау толық емес, бірақ негізгі мәселелер көрсетілген. Қорытындылар бар, бірақ жалпы түрде берілуі мүмкін. Ұсыныстар берілген, бірақ барлығы негізделмеген немесе іс жүзінде қолдануға жарамсыз болуы мүмкін. 5 дереккөз қолданылған, олардың кейбірі ғылыми еңбек болмауы да мүмкін.
B- (75-79%)	Жалпы іздеу жүйелері (Google, ResearchGate) қолданылған, жүйелі тәсіл жоқ. Мақсаттар мен міндеттер бар, бірақ толық ашылмаған немесе тым жалпы. Іздеу жоспары әлсіз көрсетілген, әдістеме іс жүзінде жоқ. 3 мақала талданған, талдау әрдайым негізгі мәселелерге сәйкес емес. Қорытындылар ішінара міндеттермен байланысты, бірақ бәрі де негізделмеген. Қорытындылар бар, бірақ беткі және қайталанады. Соңғы 10 жылдың ішінде 4–5 дереккөз қолданылған, олардың кейбірі маңызсыз.
C+ (70-74%)	Таңдау айқын емес, әртүрлі көздер қолданылған, бірақ сыни талдау жасалмаған. Мақсаттар бар, бірақ жақсы құрылымдалмаған немесе формальды. Іздеу және әдістеме сипатталмаған. 2–3 мақала талданған, беткейлі түрде, негізгі мәселелер бөлінбеген. Қорытындылар бар, бірақ жалпы сипатта және тақырыппен әлсіз байланысты. Нақты ұсыныстар жоқ немесе тақырыпқа сай емес. 4–5 дереккөз қолданылған, бірақ олардың өзектілігі мен сенімділігі күмән тудырады.
Қанағаттанарлық C (65-69%)	Екі дереккөз қолданылған, бірақ таңдау және жүйелеу түсіндірілмеген. Мақсаттар бар, бірақ жартылай ашылған және талдау мазмұнымен әлсіз байланысты. Әдістеме нақты көрсетілмеген, бірақ талдау логикалық құрылымда. 2–3 мақала талданған, тақырыптың кейбір аспектілері қамтылған, бірақ негізгі мәселелер жеткіліксіз ашылған. Қорытындылар бар, тақырыпқа сай, бірақ беткі. Ұсыныстар берілген, жартылай сәйкес келеді, бірақ әрдайым қолданылмайды. Соңғы 10–15 жылдың ішінде 4–5 дереккөз қолданылған, олардың кейбірі ескірген.
C- (60-64%)	Барлық дереккөздер көрсетілмеген, іріктеу принципі түсініксіз. Бар, бірақ көмескі және нақты емес. Жоқ немесе үстірт түрде ғана аталған. 2–3 мақала талданған, талдау үзік-үзік, мәні ашылмаған. Бар, бірақ тапсырмалармен байланыспаған, жалпы сипатта. Тақырыпқа сәйкес келмейді, формальды түрде берілген. 4 дереккөз қолданылған, олардың бір бөлігі ескірген (15 жылдан асқан).
D+ (55-59%)	1–2 дереккөз аталған, іріктеу принципі немесе логикасы түсіндірілмеген. Көрсетілген, бірақ өте абстрактты немесе тақырыпқа сәйкес емес. Толығымен жоқ. 2 мақала талданған, нақты мәліметтер аз, деректерді салыстыру жоқ. Формальды көрсетілген, бірақ мәні мен негіздемесі жоқ. Тақырыпқа сай емес немесе қорытындыларды қайталайды. 3–4 дереккөз қолданылған, олардың кейбірі ескірген немесе сараланбаған.

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		16 бет 24

D (50-54%)	Көрсетілмеген немесе бөлшектеп айтылмаған. Немесе анықталмаған немесе түсініксіз. Толығымен жоқ. 1–2 мақала талданған, тақырыптың негізгі сұрақтарына сәйкес емес. Бар, бірақ мағыналы емес. Жоқ немесе формалды, тақырыпқа сай емес. 4-тен аз дереккөз қолданылған, олардың кейбірі 15 жылдан ескі.
Қанағаттанарлықсыз FX (25-49%)	1 ғылыми мақала талданған, үстірт немесе тақырыпқа сай емес. Мақалада қойылған негізгі нәтижелер мен мәселелердің талдауы жоқ. Негізделген қорытындылар жоқ немесе талдау тақырыбына байланысты емес. Қорытындылар жоқ немесе тақырыпқа қатысы жоқ. 3 дереккөз қолданылған, олардың көбі ескірген (15–20 жыл бұрынғы). Жұмыс формальды түрде рәсімделген, бірақ зерттеу құндылығы жоқ.
F (0-24%)	Талдау мүлдем жүргізілмеген, мәтін сипаттамалық сипатта болуы мүмкін, талдау жоқ. Қорытындылар мен ұсыныстар толығымен жоқ. 3-тен аз дереккөз қолданылған немесе барлығы ескірген, сараланбаған. Жұмыс құрылымдалмаған, тақырыпты ашпайды, плагиат болуы мүмкін немесе сәйкес емес дереккөздерден жиналған.

Аралық бақылау білімді бағалаудың көпбалдық жүйесіне сәйкес бағаланады.

Аралық аттестаттауға арналған чек парағы			
Жазбаша	Критерийлер	Сипаттамасы	Баллдар
№ 1	Жазбаша жауаптың толықтығы мен тереңдігі	Сұрақ толығымен ашылды. Білім алушыларға оқытылатын бағдарламадан тыс терең білім көрсетілді. Білім алушы негізгі проблемаларды бөліп көрсетеді, оларға сыни баға береді.	45-50
		Сұрақ ашылды. Білім алушыларға оқытылатын бағдарлама шеңберінде білім көрсетілді. Білім алушы негізгі проблемаларды бөліп көрсетеді, оларға баға береді.	35-44
		Сұрақ толық ашылмаған. Білім алушыларға оқытылатын бағдарлама шеңберінде әлсіз білім көрсетілді.	25-34
		Сұрақ ішінара ашылды немесе ашылмады. Білім алушыларға зерттелетін бағдарлама шеңберінде өте әлсіз білім көрсетілді.	0-24
2	Жауаптың дәлдігі мен дұрыстығы	Білім алушы жағдайды дұрыс бағалайды, барлық аспектілерді талдайды, қойылған сұраққа негізді және дәл жауап береді. Оқу және ғылыми әдебиеттерге, нормативтік-құқықтық актілерге сілтеме жасай отырып, өз жауабын сенімді түрде дәлелдейді.	45-50
		Білім алушы жағдайды дұрыс бағалайды,	35-44

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044-58/16
Силлабус		17 бет 24

	қойылған сұраққа негізді жауап береді, оқу және ғылыми әдебиеттерге, нормативтік-құқықтық актілерге сілтеме жасай отырып, өз жауабын дәлелдейді. Бірақ дәлсіздіктерге жол береді.	
	Білім алушыға жағдайды бағалау қиынға соғады, қойылған сұраққа жауап береді, түбегейлі қателіктер жібереді және өз шешімін дәлелдемейді.	25-34
	Білім алушыға жағдайды бағалау және жауаптарды тұжырымдау қиынға соғады. Қойылған сұрақтарға дөрекі қателіктер жібере отырып жауап береді. Өз шешімін дәлелдемейді.	0-24

Білімді бағалаудың көпбалдық жүйесі	Баллдардың сандық баламасы	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
Әріптік жүйе бойынша бағалау	4,0	95-100	Өте жақсы
A	3,67	90-94	Жақсы
A -	3,33	85-89	
B +	3,0	80-84	
B	2,67	75-79	
B -	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C +	2,0	65-69	
C	1,67	60-64	
C -	1,33	55-59	
D+	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
D-	0,5	25-49	
FX	0	0-24	
F			

11. Оқу ресурстары

Электронды ресурстар

1. Электронная библиотека ЮКМА - <https://e-lib.skma.edu.kz/genres>
2. Республиканская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – <http://rmebrk.kz/>
3. Цифровая библиотека «Aknurpress» - <https://www.aknurpress.kz/>
4. Электронная библиотека «Эпиграф» - <http://www.elib.kz/>
5. Эпиграф - портал мультимедийных учебников <https://mbook.kz/ru/index/>
6. ЭБС IPR SMART <https://www.iprbookshop.ru/auth>
7. информационно-правовая система «Заң» - <https://zan.kz/ru>
8. Medline Ultimate EBSCO - <https://research.ebsco.com/>
9. eBook Medical Collection EBSCO - <https://research.ebsco.com/>
10. Scopus - <https://www.scopus.com/>

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы Силлабус		044-58/16 18 бет 24

Электронды оқулықтар:

1. Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы. Бейсембаева З.И., Бейсенбаев М.С. , 2019/<https://aknurpress.kz/login>
2. Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы Ерманова С.А.2019/<https://aknurpress.kz/login>
3. Кенжегулова Б.З.Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы пәнінен стандарттар жинағы:Б.З. Кенжегулова/Алматы: Эверо, 2020. – 84 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2802/
4. Имангазинов С.Б.Образ жизни и здоровье детей: 2-е изд., исправл. и доп./ С.Б. Имангазинов, К.Г. Шарапатова. - Алматы: издательство «Эверо», 2020.- 188 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/578/
5. Бөлешов М.Ә.Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы: Оқулық/ Алматы: Эверо,2020 ж.- 172 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/675/

Негізгі әдебиеттер:

1. Бөлешов М.Ә.Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы: оқулық-Эверо,2015.
2. ЕрмановаС.А.Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы.-Ақ-нұр,2014
3. Кучма, В. Р.Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы: оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 464 бет.
4. Гигиена учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. П. И. Мельниченко. - ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 656 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Ордабеков, С. О. Жас ерекшелік анатомиясы, физиологиясы және гигиенасы: оқу құралы - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2012.
2. Сборник заданий по общей гигиене [Текст] : учебно методическое пособие / М. Г. Калишев [и др.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 224 с.

12 Пән саясаты

Оқу үрдісіне белсенді түрде қатысу.

Белсенділіктің болмауы және берілген тапсырмаларды орындамаған жағдайда шаралар қолданылады және тәжірибелік сабақтан ұпай шегеріледі.

Алдағы болатын дәріс туралы түсініктің болуы, дәріс кезінде кері байланысқа дайын болу.

Топта жұмыс жасай білу.

БӨЖ-ді міндетті түрде кесте бойынша бекітілген уақытта орындау.

Аралық бақылауды белгіленген уақытта тапсыру.

Білімалушылардың ғылыми зерттеу жұмыстарына белсенді қатысуы және кафедраның оқу әдістемелік үрдісін жетілдіру іс-шараларына белсене атсалысу.

Аудиториядағы техникалық қауіпсіздікті сақтау.

Білім алушылардың білімін кезеңдік бақылау бір академиялық кезең ішінде кемінде екі рет, теориялық дайындықтың 6/12- күндерінде электронды журналда жіберілген дәрістер үшін айыппұл баллдарын ескере отырып, (жаза түріндегі дәрістер жіберілмеген жағдайда) нәтижелер көрсетілген. бақылау аралық бақылау бағасынан алынады). 1 дәрісті өткізіп жібергені үшін айыппұл мөлшері - 2,0 балл аралық бақылаудан шегеріледі. Аралық бақылауға дәлелді себепсіз келмеген білімалушы пән бойынша емтиханға жіберілмейді. Аралық бақылаудың нәтижелері деканатқа бақылау аптасының соңына дейін есеп түрінде ұсынылады.

БӨЖ бағалау электронды журналдағы кестеге сәйкес жүргізіледі.

Емтиханға жіберудің жалпы балы дәрістің жалпы орта балынан, тәжірибелік сабақтан, БӨЖ және аралық бақылаудан алыну арқылы іске асады.

Бақылау түрлерінің (ағымдық бақылау, № 1 және / немесе № 2 бақылау) біреуінде (50%) балл жинаған білім алушы пән бойынша емтиханға жіберілмейді.

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы
Силлабус		044-58/16 19 бет 24

БӨЖ уақытылы тапсырылмаған жағдайда білім алушы 0 балл алады.

13.	Академияның моральдық және этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат		
	ОКМА сайты https://ukma.kz/		
	АҚ ОКМА. Академиялық саясаты. 4 Студенттің Ар намыс кодексі		
	Пән бойынша баға қою саясаты Білім алушының курс аяқталғаннан кейінгі қорытынды бағасы (ҚБ) рұқсат беру рейтингісінің (РБР) бағасы мен қорытынды бақылау бағасының (ҚББ) қосындысынан тұрады және балдық-рейтингтік әріптік жүйеге сәйкес қойылады. $ҚБ = РБР + ҚББ$ Рұқсат беру рейтингісін бағалау (РБР) 60 балға немесе 60% - ға тең және мыналарды қамтиды: ағымдағы бақылауды бағалау (АББ) және межелік бақылауды бағалау (МББ). Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ) практикалық сабақтар мен БӨЖ сабақтарының орташасын бағалауды білдіреді. Межелік бақылауды бағалау (МББ) екі межелік бақылаудың (МББ) орташа бағасын білдіреді. Рұқсат беру рейтингісінің бағасы (60 балл) мына формула бойынша есептеледі: $РБР_{орт} * 0,2 + АББ_{орт} * 0,4$ Қорытынды бақылау (ҚБ) тестілеу нысанында өткізіледі және білім алушы 40 балл немесе жалпы бағаның 40% - ын ала алады. Тестілеу кезінде білім алушыға 50 сұрақ ұсынылады. Қорытынды бақылауды есептеу мынадай түрде жүргізіледі: егер білім алушы 50 сұрақтың 45-іне дұрыс жауап берсе, бұл 90% құрайды. $90 \times 0,4 = 36 \text{ балл.}$ Қорытынды баға, егер білім алушының жіберу рейтингісі бойынша (ЖР) =30 балл немесе 30% және одан жоғары, сондай-ақ қорытынды бақылау бойынша (ҚБ)=20 балл немесе 20% және одан жоғары оң бағалары болған жағдайда есептеледі. Қорытынды баға (100 балл) = РБР орт* 0,2 + МББ орт* 0,4 +ҚБ* 0,4 бақылау түрлерінің бірі (МБ1, МБ2, АБорт) үшін қанағаттанарлықсыз баға алған білім алушы емтиханға жіберілмейді. Айыппұл балдары ағымдағы бақылаудың орташа бағасынан алынады.		
14.	Бекіту және қайта қарау		
	Кітапхана - ақпараттық орталығымен келісілген күні	Хаттама № _____	КАО басшысы Қолы
			Дарбичева Р.И.
	ҚД ББ АҚ мақұлдаған күні	Хаттама № _____	ББ АҚ төрайымы Қолы
			Сарсенбаева Г.Ж.
	Кафедрада бекітілген күні	Хаттама № _____	Кафедра меңгерушісі Қолы
			Утепов П.Д.
	Кафедрада қайта қарау күні	Хаттама № _____	Кафедра меңгерушісі Қолы
			Утепов П.Д.
	ҚД ББ АҚ қайта қарау күні	Хаттама № _____	ББ АҚ төрайымы Қолы
			Сарсенбаева Г.Ж.

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы	044-58/16
Силлабус	20 бет 24